

שנה תשיעית

קובץ

האור לחיים

מאמרים ושיחות
מזן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

פרשת ראה תשפ"ו

זמני השעות

ר"ת	צאת השבת	הדלקת נרות	י-ם
20:58	20:05	19:15 *	י-ם
20:55	20:03	19:13	ת"א
20:58	20:06	19:16	חיפה
20:55	20:04	19:14	ב"ש
* לנדהים 40 דק': 18:55			

העלון מוקדש
להצלחה

ובראות איתנה:

אילנה בת שפרה

לירון שמואל בן אריה

אודליה בת שרה

ולהצלחת הילדים:

אילן יצחק זלמן בן אודליה,

פרל שרה בת אודליה,

אליאנה רבקה בת אודליה

תהילה בת אודליה,

אהרון אריה בן אודליה

זכות התורה

וזיכוי הרבים

וכל הפעולות הנעשות

בשמיים תעמוד להם

ולבני ביתם עד עולם!



להארות או הערות, ניתן לפנות
orhachaim4@gmail.com

דיסקים של שיעורי הרב ניתן להשיג
במשרדי אור החיים - 02-5000455

בס"ד ניתן לשמוע את השיעורים בשידור חי
בימים שלישי וחמישי בין השעות 21:00-22:00
קול הדף - 02-6400000
orhachaim.co.il

המעוניינים לסייע בהדפסת החוברת לשם זיכוי הרבים,
או להקדיש את העלון לרפואה, להצלחה, או לעילוי נשמה וכדו',
יוכלו לפנות באמצעות מייל:

orhachaim4@gmail.com
02-5380014 02-5000455 או בטלפון:
052-7129793

יוצא לאור ע"י "מכון אור החיים"
רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים



תוכן עניינים

פרשת ראה תשפ"ו

חלק מהמאמרים נלקטו מתוך הספר "משכני אחריו" - חומש דברים



1 השיעור שהציל חיים

פרשה למעשה:

6 ראה אנוכי

11 שינוי כיוון

14 רק ליום אחד

18 הכוחות שבך

21 ניצוץ ממשה רבנו

23 הברכה בממון



השיעור שהציל חיים

את הפרכה אשר תשמעו אל מצות ה'
אלהיכם אשר אנכי מצוה אתכם היום
עלולה לפגוע בה - קשה לו במיוחד
להתגבר ולחשב 'שכר מצוה כנגד
הפסדה'.

(דברים יא, כז).

שנו רבותינו (דברים רבה, ד, ה): "אמר
הקדוש ברוך הוא: 'שימעו לי, שאין
אדם שומע לי
ומפסיד".

ככל שתגבר אצלו מידת הביטחון
בקב"ה, יקל עליו להרפות מן הדאגה
ולעשות את רצון ה',
מתוך אמונה
תמימה שהשי"ת
לא ישיב פניו ריקם,
והבוטח בה' חסד
יסובבנו.

"אני מציע לך

לשמור על

הקליינטים שלך,

ולהעניק להם

שירות טוב יותר

מזה שנתת לי..."

פעמים רבות נראה
לאדם שאם ידבק
במצוה או בהנהגה
טובה מסויימת, יגיע
לידי הפסד במצב
הנוכחי שהוא נתון
בו, אולם הקב"ה
מבטיח: "אין אדם
שומע לי ומפסיד".

יהודי ירא שמים
מהעיר בני ברק היה
עובד לפרנסתו
כסוכן נסיעות.
לאותו יהודי היה אחיין, איש עסקים
עשיר במיוחד, שעסקיו היו חובקי
עולם ממש.

מידי כמה ימים היה עולה על מטוס,
מגיע למדינה שבה דרשו ממנו עסקיו
להיות באותו זמן, ושב לביתו עד
הפעם הבאה.

גם אם לא תמיד הרווח נראה לעיניים,
בכל מקרה, מי שעומד בניסיון ועושה
את רצון ה' - לא יפסיד מאומה.

אחד התחומים שבהם רבים הניסיונות
בעניין זה, הוא הפרנסה.

דאגות הפרנסה מכבידות על האדם,
וכאשר נדמה לו שהנהגה מסויימת

המזכיר של האחין דווח שמעבירו נמצא כרגע בפגישה חשובה, אולם ברגע שזו תסתיים - הוא יחזור אליו עם תשובה.

הבעיה היתה שבינתיים הגיעה השעה חמישה לשתיים, ובשעה זו - היה סוכן הנסיעות נועל וצועד לבית המדרש, כשהפלאפון שלו סגור, כדי להשתתף בשיעור קבוע ב'דף היומי' שנמשך שעה אחת - בין שתיים לשלוש בצהריים. בשעת הלימוד הזו הוא היה צולל אל מתיקותה של הגמרא, ולא היה מוכן לוותר על כך בעד שום הון שבעולם.

גם באותו יום לא ביטל סוכן הנסיעות את מנהגו הקבוע. הוא הלך לשיעור, וכשיצא מבית המדרש לאחר קצת יותר משעה, פתח את הפלאפון וגילה רצף הודעות כעוסות מאחיינו: "יוסי, תענה לי בדחיפות". "יוסי, לאן

את כרטיסי הטיסה הרבים שנוקק להם, היה מזמין באמצעות דודו, סוכן הנסיעות. תדירות ההזמנות שלו היתה כה גבוהה, עד שחלק משמעותי מרווחיו החדושיים של הדוד התבססו על הזמנותיו של האחין.

באחד הימים, בשעה אחת וחצי בצהריים, התקשר האחין לדוד, וביקש שישגי לו בדחיפות כרטיס לטיסה לניו יורק, שיוצאת עוד באותו ערב.

היתה זו משימה לא פשוטה, משום שהטיסות לניו יורק היו מלאות עד אפס מקום.

לאחר חיפושים אינטנסיביים, מצא הדוד מקום פנוי אחד בטיסה של חברת 'סוים-אייר', והתקשר למשרדו של אחיינו, כדי לעדכן אותו בפרטי הטיסה, ולברר האם הוא מעוניין בכרטיס.

העלון מוקדש להצלחה ובריאות איתנה:

אילנה בת שפרה, לירון שמואל בן אריה, אודליה בת שרה

ולהצלחת הילדים:

אילן יצחק זלמן בן אודליה, פרל שרה בת אודליה, אליאנה רבקה בת אודליה

תהילה בת אודליה, אהרון אריה בן אודליה

זכות התורה וזיכוי הרבים וכל הפעולות הנעשות בשמיים

תעמוד להם ולבני ביתם עד עולם!

כאדם שמבין היטב בעסקים, אני מציע לך לשמור על הקליינטים שלך, ולהעניק להם שירות טוב יותר מזה שנתת לי. אני לקוח קבוע ומכובד שלך, אמרתי לך שאני צריך בדחיפות טיסה להיום בערב - היית צריך לוותר על השיעור ולדאוג לי לכרטיס."

סוכן הנסיעות קיבל את הגערות בשתיקה. בינו לבין עצמו הירהר בכך שאולי צודק אחיינו. יתכן שכדאי לו להעביר את השיעור לשעות הערב, אף על פי שאז הוא כבר עייף וגם מרוכז פחות. הוא אינו יכול להרשות לעצמו לאבד קליינטים! ומי יודע איזה נזק יגרם לו אם האחין יממש את איומיו...

נעלמת? אני רוצה שתזמין לי כרטיס לטיסה של 'סוים-איר'! אני מוכרח לנסוע היום!" "יוסי, אמרת שזהו מקום אחרון, אני אפסיד אותו!" ולבסוף: "יוסי, איפה אתה? אי אפשר לעשות איתך עסקים!"

הדוד חזר למשרד, בדק שוב, וגילה שאכן, המקום האחרון נתפס. הוא נסה להשיג את האחין, אולם זה לא ענה לו כלל...

רק בערב, לאחר שהטיסה המדוברת כבר יצאה, חזר אליו אחיינו והטיח בו: "שמע נא, דוד יקר: יש בינינו קשר ביולוגי, וזה נפלא. אך בענייני עסקים - גמרנו. לי אישית אין יותר מילה איתך בענייני נסיעות. ובכל זאת,



"זמירות שבת"

המהודר

הוצאת "מוסדות אור החיים"

לפרטים:

050-4106056

בין השעות 11:00-14:30

אפשרות למשלוח ברחבי הארץ

הזמרון כולל בתוכו:

- ✦ קידוש לשבת ומוצאי
- ✦ שירי וסליחות ושלח המזמור
- ✦ אלת אגדת הפקלית
- ✦ שירי לאומות ומוצאי
- ✦ ברכת הריקון ולחן בנות
- ✦ סדר הפקלית מוגבר
- ✦ וקריאת פוסקת מיוחדת

לתפילת מנחה בצהרי היום, כדי שלא להגיע חלילה למצב של "וַתַּעֲבֹר הַמִּנְחָה עַל פָּנָיו" (מושאל בראשית לב, כב), והיו מתפללים במתינות ובכוונה, בידיעה שפרק הזמן הזה מוקדש לתפילה בלבד.

אחד מהם, סוחר בדים, לא הסתפק בקביעות של תפילת מנחה, אלא היה נשאר לאחר התפילה כדי ללמוד במשך שעה נוספת, ורק אז, לאחר שעתיים של היעדרות מחנותו - היה חוזר לעסקיו.

יום אחד, בשעת צהריים מוקדמת, נכנס לחנות הבדים של אותו סוחר שיח' ערבי נכבד.

הוא שמע כי הסוחר הזה אמין במיוחד, וסחורתו איכותית ומשובחת, והוא מעוניין לערוך אצלו קניה ענקית לקראת חתונת בנו.

"אין לי זמן רב להתמהמה בשוק", הוסיף השיח'. "אני מוכרח לחזור בהקדם לכפר שלי. תראה לי מה יש לך להציע, נסכם את פרטי העסקה, ובתוך שעה נסיים את כל העניין".

האחיין ניתק את השיחה, ולאחר כמה רגעים קיבל סוכן הנסיעות הודעה נוראה:

מטוס של חברת "סוים-אייר" התרסק ונפל אל הים! מאתיים עשרים ותשעת נוסעי המטוס נהרגו כולם, רח"ל.

בירור קצר העלה שמדובר בטיסה שבה רצה האחיין לנסוע... הדוד, כמובן, התקשר אליו, נרעש ונרגש, לספר לו שניצל ממוות.

"לא בזכותי ניצלת", אמר לו, "אלא בזכות השיעור שכמעט שכנעת אותי לבטל. התורה שלמדתי בזמן הזה הצילה את חייו!"

למחרת כבר הצטרף האחיין לשיעור, וסיפר לכל בני החבורה כי בזכות שיעורם הקבוע - הפסיד את הטיסה והרוויח את חייו.

סיפור דומה לזה סיפר רבנו ה"בן איש חי" זיע"א:

מעשה בקבוצת סוחרים יהודים, שהיתה להם קביעות משותפת

המשתאות של השיח' ומלוויו - נעל את חנותו ויצא לבית המדרש.

ליבו של היהודי היה כבד מעט, אך הוא חיזק את עצמו והשתדל להתפלל וללמוד מתוך שמחה של מצוה.

כששב לחנותו לאחר שעתיים, מצא את השיח' ממתין לו. "הסתובבתי בחניות אחרות", סיפר לו השיח', אולם לא מצאתי סחורה שמצאה חן בעיני, וגם לא אדם שעשה עלי רושם טוב כמו שעשית אתה. עסקה גדולה כזו אני מעוניין לעשות דוקא עם סוחר כמוך, אדם עקבי ונאמן לעקרונותיו. ולא רק אני, אלא לכל בני כפרי אמליץ לרכוש בדים דוקא אצלך!"

אכן, "אין שומע לי ומפסיד!" הרווח שנגזר על היהודי המתין בסבלנות עד שסיים את קביעותו, ובינתיים - אפילו גדל...

מדובר היה בעסקת ענק בהיקף שמזדמנת לסוחר כמוהו פעם בעשור או שנים!

את סכומי הכסף שהוא היה צפוי להרוויח ממנה, היה מרוויח בימים כתיקונם בחודשים ארוכים של עבודה מאומצת...

למרבה הצער, שהשיח' הגיע לחנותו זמן קצר לפני השעה שבה רגיל היה ללכת להתפלל, והוא ודאי לא יסכים להמתין לו שעתיים תמימות...

רגעים אחדים התחולל מאבק בליבו של היהודי, אולם לבסוף אזור עוז והחליט שלא לוותר על הקביעות.

"אני מצטער", אמר הסוחר לשיח'. "הייתי שמח לספק לכבודו סחורה, אולם אני מוכרח לצאת כעת. יש לי התחייבות קודמת". ולנגד עיניהם



ראה אנכי

היה פעם שיח' ערבי שאהב להקניט את שכניו היהודים.

אמר להם: "מה אתם מתפעלים ממשה רבכם? שהרי מה הוא התפאר בפניכם - שלא אכל ולא שתה ארבעים יום? גם אני יכול! אשב במקום מבודד, ותראו שגם אני אנהג כמוהו, לא אוכל ולא אשתה ארבעים יום..."

עלה השיח' למגדל גבוה, נטל עימו כמה ספרי דת לקרוא בהם, וכן נר ענק משעוה כדי להאיר לו למשך ארבעים הימים והלילות שישהה במגדל המבודד.

ראה אנכי נתן לפניכם היום בְּרָכָה וקְלָלָה (דברים יא, כו).

משה רבנו, לא הכיר רק את מושגי העולם הזה, אלא השיג אף את השגות העולם העליון - "כי עלה שמים וטעם טעם עליון", כלשון ה"אור החיים" הקדוש.

משה רבנו זכה למה שלא זכה בשר ודם, ילוד אשה - "וַאֲשַׁבְּ פָהֳרַר אֶרְפָּעִים יוֹם וָאֶרְפָּעִים לַיְלָה לָחֶם לֹא אָכַלְתִּי וּמִים לֹא שָׁתִיתִי" (דברים ט, ט), שזו תופעה על-טבעית, שאינה מצויה בבני אדם אלא במלאכים (ראה רמב"ם הלכות שבועות ה, כ).

השיעור השבועי

של מרן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

ימי חמישי

ימי שלישי

ביאורים נפלאים על פרשת השבוע

שיעור מוסר

בשעה 21:00 בהיכל הישיבה רח' עזרא 1 ירושלים

orhachaim.co.il

ניתן גם לשמוע את השיעור בטלפון: 02-6400000 שלוחה 9

תן לי את הנר לרגע, משתוקק אני
למששו ולנשקו"...

נטל החכם היהודי את הנר הגדול,
עשה עצמו כאילו קשה לו נשיאתו
מרוב כובד, עד שבבת אחת נפל הנר,
נחבט באדמה והתפוצץ, והנה
התגלגלו מתוכו בקבוקים ריקים
ושאריות מזון...

השיח' התגלה בקלונו, ופניו חפו.

רבי יחיאל מיכל טוקצ'נסקי זצ"ל,
מראשי ישיבת עץ חיים בירושלים,
חיבר את הספר "גשר החיים" העוסק
בהלכות אבלות ומכיל פרקים נפלאים
בענייני אמונה בהשוארות הנפש,
העולם הבא ותחית המתים.

בספר מובא משל נפלא על חיי העולם
הזה ועל חיי הנצח:

כעבור ארבעים יום וארבעים לילה
ירד השיח' מן המגדל, וכל
הישמעאלים הריעו לו.

פנו ליהודים ואמרו להם בהקנטה:
"הנה, גם השיח' שלנו הוא איש
אלוקים כמו משה רבכם..."

פנה אחד מחכמי ישראל אל השיח'
ותמה: "אמור לי, אם השתמשת בנר
למאור, אם כן אחרי ארבעים יום
היתה השעוה של הנר צריכה להיגמר
כולה, ומדוע היא לא כלתה?"

השיב השיח' בהתפארות: "כשם
שהיה לי נס שלא אכלתי ולא שתיתי
במשך ארבעים יום, כך אירע הנס לנר,
הוא האיר במשך כל העת, ולא כלתה
השעוה ממנו..."

החכם עשה עצמו כמתפעל מדברי
השיח' ואמר: "נפלא! זהו נר של נס!

לעילוי נשמת

אריה בן יונה חממה ז"ל, אריה בן שירלי ז"ל

כשהגיעה העת לצאת לעולם, העובר שהאמין שיש חיים מחוץ למעי אימו התכונן לצאת.

אולם אז ניסה אחיו להניאו: "אל תצא! הישאר כאן, אתה מסתכן בנפשך".

אך הוא לא שעה לתחנוניו ויצא. מיד בצאתו נשמעו קולות בכי. נתמלא השני רחמים על מר גורלו של אחיו - הן בודאי קרהו אסון...

השני נותר במעי אימו, מסרב לצאת החוצה, אך ללא הועיל; ברגע שהגיע זמנו לצאת, הוא נפלט החוצה בעל כורחו.

גם הוא השמיע קולות בכי, אך ראה פלא: הוא לא נפל לתהום, בחוץ המתין לו עולם שלם...

הניחוהו בעריסה, ומי שוכב לצידו? אחיו התאום, מכוסה בשמיכה חמה. באה האם והניקה את תאומיה, בא האב וחיבקם אל חיקו.

אמר הראשון לאחיו: "למה יצאת החוצה? הרי אמרת שאין בחוץ מאומה, וברגע שתצא תיפול לתהום, ויבוא סופך... נו, כעת כשאתה בחוץ,

היתה אשה מעוברת אשר במעיה היו תאומים.

אמר האחד לאחיו: "שמעתי מאחורי הפרגוד שלא נשאר כאן לתמיד, יבוא יום ונצא מכאן לאויר העולם, זהו יקום ענק ועצום".

השיב לו אחיו: "יצאת מדעתך? אין שום דבר בחוץ. ברגע שנצא - ניפול לתהום ונמות".

אמר הראשון: "מה פתאום! העולם שבחוץ - יש בו מרחבים, בניינים ושדות; יש בו אנשים, בעלי חיים, צמחים".

אך השני בשלו: "בחוץ אין כלום. אם נצא החוצה - מיד נמות".

השיב הראשון: "מה נראה לך, שנשהה כאן לנצח בתוך מעי אמנו? כשיגיע הזמן נצא החוצה, נתחבר לשאר העולם, נחיה בכוחות עצמנו, ולא נהיה תלויים באמא, נלך ברגלנו, נאכל באופן עצמאי".

כך נמשך הויכוח הסוער בין שני העוברים, זה בכה, וזה בכה... עד שמלאו ימיה ללדת.

איזו כלימה ובושה תכסה את אלו שזעקו כל השנים כי מחוץ לעולם הזה אין כלום...

אמור לי, האם יש עולם או אין עולם?"...

השני היה נבוך כולו, פניו אדמו מבושה. מה יאמר ומה יגיד? כעת התברר לו כי כל הויכוחים שהתווכח עם אחיו בעודם במעי אימם היו לריק. באה המציאות וטפחה לו על פניו.

מרן רבנו עובדיה יוסף זצ"ל, כל טוב העולם הזה לא נגע אליו כלל.

היו שנים שבהן למד תורה מתוך עוני ודוחק, אך תורת ה' היתה משוש חיו, היא היתה לו למשיבת נפש.

בני אדם - אומר ה"גשר החיים" - נמצאים בעולם הזה, לא במעי אימם אלא על פני האדמה. מתווכחים ביניהם האם יש חיים מחוץ לעולם הזה.

גם כשנעשה מלך ביופיו, וזכה לכל טוב העולם הזה, ההביל את הכל כעפרא דארעא.

האחד אומר: "יש עולם הבא, עולם הנצח". ואחיו דוחה את דבריו ואומר: "בחוץ אין מאומה, ברגע שנצא מן העולם הזה - נקבר בבטן האדמה. לעד".

נהג תמיד לומר כי העיקר הוא ללמוד תורה וכל השאר הבל הבלים. היתה לו משכורת מכובדת, לישכה, אנשים באו ויצאו, שרים ושועי עולם שיחרו לפתחו.

וכשיגיע עולם התחיה, או אז יתברר לכולם שיש חיים שלמים, חיי עולם הבא, חיי נצח.

והוא - די לו בארבע אמות של חדר משכיותו, עם ערמות הספרים, להגות

ניתן להקדיש את העלון לברכה, הצלחה
זיווג הגון, רפואה שלימה
או להבדיל, לעילוי נשמה
לפרטים: 02-5000455
orhachaim4@gmail.com

בהם יומם ולילה. זה היה כל עולמו, עולם הבא בעולם הזה.

הקב"ה נתן לו כל טוב העולם, כדי להראות לכולם - 'הנה לא חסר לי כלום, אבל תדעו לכם שהכל הבל הבלים. תבחרו בטוב העליון, זו התכלית, וזו האמת'.

אדם לא לוקח איתו את כספו וזהבו, הכל נשאר כאן.

הוא לוקח איתו רק את התורה שלמד ואת המצוות שקיים.

פעם רציתי להנות את מרון, הבאתי לו במתנה כלי אומנותי לבית. הוא לא התפעל, רק אמר לי: "תזכה למצוות", ומיד שב לתלמודו.

ומה הטובה שהוא החזיר? המוסר שהיה אומר: "רק תורה! צריך להרבות חיילים לתורה, עוד שיעור, עוד דרשה, עוד קירוב של נשמה יהודית". אנשים אמיתיים אינם מושפעים מגינונים חיצוניים ואינם מתפעלים מחיצוניות. הם מתייחסים לתוכן האמיתי, לפנימיות.

אולם טבע המון העם שהם מתפעלים מחיצוניות. לכן נתן לו הקב"ה כל טוב העולם, וזיכהו לכבוד מלכים, כדי שיהיו דבריו נשמעים, כי מתוך מעמדו הרם - ירשים את הבריות, וגם דבריו יאמנו עליהם.

להצלחת
נטלי בת פרידה

שינוי כיוון

ראו שהדופק חוזר ומתחיל לעלות,
וגם הנשימה חוזרת...

לאחר מכן אמרה לו האישה: "תודה רבה, שימחת את נישמתי", ולא ידעה שהוא בעצם החזיר לה את הנשמה.

לימים נסע רחמים רפאל באוטובוס, ועלה בדעתו שאולי עצת היצר הרע היא לשולחו לנגן בבית החולים, כדי שיתבטל מלימוד התורה, וחשב שאולי עליו להפסיק את מנהגו זה.

התפלל רחמים רפאל לקב"ה, שיראה לו איזה סימן, האם הדבר שהוא עושה באמת טוב.

לאחר שסיים את תפילתו הביט בחלון, ומה הוא רואה? - שלט גדול, שכתוב עליו "מנופי רחמים רפאל מעלים אתכם בשמחה..."

אמר רחמים רפאל לעצמו: משמים רומזים לי שאני מעלה את האנשים ומניף אותם למעלה באמצעות השמחה, ועלי להמשיך.

וְשִׂמְחָתָּ לִפְנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל מַשְׁלַח יָדְךָ (דברים יב, יח).

אדם אחד, ששמו רחמים רפאל, היה תלמיד חכם ויודע גם לנגן ניגונים ערבים בכלי נגינה.

מנהגו היה ללכת באופן קבוע לבית חולים לנגן לחולים ולשמחם. כידוע, השמחה מועילה לבריאותו של האדם, ועל ידי הנגינה היה רחמים רפאל מסייע לרפואתם של החולים.

והנה, אירע שאישה צעירה, אמא לשתי ילדות, הייתה במצב קשה מאוד.

הרופא ניסה להנשים ולהחיות אותה, אבל המכשיר סימן שאין דופק. הרופא כבר כמעט התייאש, וסבר שאין מה לעשות, ופתאום הגיע רחמים רפאל. הרופא, שהיה אמריקאי, פנה אליו ואמר, "תנגן, תנגן לה..."

רחמים רפאל התחיל לנגן, "רחם בחסדך על עמך צורנו...", ופתאום

עוד שמחה. כך טבע הקב"ה טבע בעולם: "שמחה גוררת שמחה".

דוד המלך אומר (תהלים ק, ב): "עָבְדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה בָּאוּ לִפְנֵי בְּרִנָּה".

אם אדם כבר עובד את ה' - שיעבוד אותו בשמחה!

אדם לומד כי צריכים ללמוד, אולם אם הוא כבר לומד - שייהנה מהלימוד! שילמד בשמחה! וכך גם יזכור את הלימוד הרבה יותר טוב.

רבי נח וינברג זצ"ל, ראש ישיבת "אש התורה", כותב בספרו, שאחת הדרכים להקל על אדם לחשוב מחשבות חיוביות של שמחה, למרות כל מיני מאורעות העוברים עליו, היא: לא להתייחס לחיים כדבר המובן מאליו.

רגליים הולכות, או עיניים רואות - אינן דבר טבעי המובן מאליו.

ישנם כל כך הרבה אנשים שהיו נותנים כל הון שבעולם עבור כך.

נדמיין אדם שעבר תאונת דרכים,

הכלל הוא, שכל דבר טוב שהאדם עושה ורואה בו הצלחה, צריך להמשיך בו ולא להפסיק.

את רגשות השמחה הללו יראה כל אדם להתחיל מייד עם קומו בבוקר, באומרו "מודה אני לפניך מלך חי וקיים שהחזרת בי נשמותי בחמלה רבה אמונתך":

"תודה לך ה' שהחזרת לי את נשמותי", זה לא דבר ברור מאליו. יש כאלו שלא זכו לכך...

וכן בהמשך, בברכות השחר: "פוקח עיוורים" - תודה לך ה' שפקחת את עיניי, "מלביש ערומים" - שנתת לי בגד ללבוש, וכן על זו הדרך.

להודות בלב שמח על מה שיש!

בצורה הזאת, השמחה מתעצמת, והאדם נקשר לבורא עולם ביתר שאת וביתר עוז.

כשאדם מרגיש סיפוק במה שיש לו - הוא מגיע לידי שמחה, וטיבעה של שמחה שהיא גוררת בעקבותיה

להתפלל, חוזר לביתו, אוכל ארוחת בוקר, הולך לעבודה, ובסיומה יושב ולומד תורה - ישתבח שמו הגדול! עליו להיות שמח ומאושר, להודות לה' על כל רגע שהוא חי, נושם ומדבר.

למה להתרכז במה שאין, ברע?

ספרים רבים נכתבו על חשיבות החשיבה החיובית, ורבותינו הגדירו זאת במשפט אחד (אבות ד, א): "איזהו עשיר השמח בחלקו".

מי שאינו מרכז את מבטו באלו שיש להם יותר ממנו, וטוב לו במה שהשי"ת נתן לו - הוא העשיר האמיתי.

ילד קטן שבנה אורון מדף נייר, שמח בו לא פחות - ואפילו יותר

ונשקפה סכנה לחייו. לאחר תקופה ממושכת שב איכשהו לחיות. למרות שכמה מאיבריו נותרו פגומים - הריהו שמח שמחה גדולה: "מודה אני לפניך מלך חי וקיים על כך שאני חי".

כמה עלינו להודות לה' ולשמוח על כך שרמ"ח אברינו ושס"ה גידינו בריאים ושלמים, גם אם ישנן אי אלו בעיות וקשיים.

על האדם להתרכז ולהעריך את מה שהשי"ת נתן לו, ולא להתרכז במה שחסר לו - בצורה כזאת הוא יכול להנות מהחיים ולשמוח בהם, במקום לבזבז ולהעביר אותם בעצבות ובהרגשה מתמדת של חסרון ועצבות.

אדם קם בבוקר, הולך לבית הכנסת

להצלחת
יוכבד בת פנינה

ולא להרגיש כל הזמן אומללים
- כפי שרבים מאיתנו מרגישים -
בגלל מה שאין לנו.

הסיבות לשמחה לא נעלמו גם
אם שגרת החיים לא פשוטה כלל
ועיקר. עלינו להיות מודעים לסיבות
אלו ולמקד את מבטנו עליהן.

- מעשיר גדול שבבעלותו מטוס
פרטי... הילד מאושר ממטוס הנייר,
ואינו מרגיש שחסר לו דבר בעולם,
אם יש לו את המטוס שלו...

כדאי לנו ללמוד את הנקודה הזאת
מהילדים שחיים במצב טבעי של
פשטות ושמחה, שמחים שמחה
גדולה בסוכריה קטנה שנתנו להם,

רק ליום אחד

אלא, שקשה לאדם לשמוע שבמשך
שבעים או שמונים שנות חייו יהיה
עליו בכל בוקר לקום, להניח תפילין
ולברך ברכות השחר. ובכל פעם
שירצה לאכול במהלך היום - יהיה
עליו לברך. ובשבת - אסור לעשות
כך, ואסור לעשות כך...

אינני יכול - יאמר - אין לי כוחות
להקפיד כל כך הרבה שנים על דברים
כאלו.

באה התורה הקדושה ואומרת: אל

ראה אנכי נתן לפניכם היום בְּרָכָה
וּקְלָלָה (דברים יא, כו).

מדוע מדגישה התורה "נותן לפניכם
היום"? וכי רק היום ניתנו הברכה
והקללה?

תיבת 'היום' מופיעה גם בקריאת
שמע - "וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
אֲנֹכִי מְצַוֶּה הַיּוֹם עַל לְבָבְךָ" (דברים ו, 1),
ויש להבין, מה פירוש 'היום'? הלא
הדברים צריכים להיות על הלב כל
הזמן!

ונמצא כל ימיו בתשובה" - כל יום יחשוב שמת מחר ויחזור בתשובה, נמצאו כל ימיו בתשובה.

האדם צריך להתייחס לכל יום ויום כאילו זהו היום היחיד בחייו, כאילו היום הזה הוא יומו האחרון עלי אדמות. אם הוא בר דעת וחפץ בטובת עצמו, בוודאי יזהר וישמר בכל מעשיו, כדי שהיום הזה יהיה נקי מחטא, שהרי זהו יומו האחרון, והוא רוצה לצאת מן העולם זך וטהור.

כך יחלפו עוד יום ועוד יום, וכולם יצטרפו יחד לשרשרת ארוכה של ימים. אותן חוליות שהרכיבו את שרשרת הימים, יצרו בסופו של דבר את מכלול חייו של האדם - חיים של קדושה וטהרה, חיים של ראת שמים ויראת חטא.

תחשוב על כל החיים בבת אחת, אלא - "אשר אנוכי מצוך היום", והדברים אשר הנני "נותן לפניכם היום" - מדובר רק על היום, רק על יום אחד.

אם יאמר אדם לעצמו 'רק היום', ימצא בעצמו כוחות לקיים את כל מצוות התורה, שהרי בכוחו של אדם לעמוד במשימה של שמירת מצוות ליום אחד, וקשה לו לעמוד במשימה שנמשכת כל החיים.

ובאמת, מי יודע מה יעשה מחר? וכבר אמרו רבותינו ז"ל (ברכות כט ע"א): "אל תאמין בעצמך עד יום מותך".

זהו שאמר רבי אליעזר לתלמידיו (שבח קנ"ג ע"א) "שוב יום אחד לפני מיתתך". שאלוהו תלמידיו: וכי אדם יודע איזהו יום ימות שישוב? אמר להם: "וכל שכן, ישוב היום שמא ימות למחר

לרפואת

תקוה בת רחל רוחאם

איך אפשר להתגבר כנגד הטבע
זה?

על הפסוק: "אשר אנכי מצוך היום",
כתב רש"י: "לא יהיו בעיניך כדיוטגמא
[מצוות המלך] ישנה, שאין אדם
סופנה, אלא כחדשה שהכל רצין
לקראתה".

והשאלה בעינה עומדת:

איך משיגים את ההרגשה כאילו היום
נצטוינו על המצווה הזו, וכאילו זו
הפעם הראשונה שקיימנוה, הרי
בפועל המציאות היא שאיננו מקיימים
את המצווה הזו בפעם הראשונה, אלא
יום אחר יום?

היצר הרע מכיר את נקודת התורפה
הזו, ומחליש באמצעותה את האדם.
הוא מראה לו שוב ושוב את כל השנים
הארוכות שלפניו, שבהן עליו לקיים
מצוות, מכניס בו ריפיון ואומר לו:
כמה פעמים אפשר לחזור על אותו
מעשה? כל יום להניח תפילין, כל יום
להתפלל, כל יום ללמוד תורה - כמה
אפשר?

ואומנם, טבע האדם שהשגרה וההרגל
משפיעים על החיוניות והרעננות של
מעשיו, ומורידים את המוטיבציה
שלו.

במשך הזמן, ככל שהאדם מתרגל
למעשים, הם נעשים באופן מלאכותי
ומכני, כ"מצוות אנשים מלומדה".

השיעור השבועי

של מרן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

ימי שלישי
שיעור מוסר

ימי חמישי
ביאורים נפלאים על פרשת השבוע

בשעה 21:00 בהיכל הישיבה רח' עזרא 1 ירושלים

orhachaim.co.il

ניתן גם לשמוע את השיעור בטלפון: 02-6400000 שלוחה 9



כשהוא חושב לעצמו: היום הזה - הוא החיים האמיתיים שלי! לא האתמול ולא המחר.

כיצד מונעים מכוח ההרגל להשתלט עלינו?

באו חכמים ונתנו לנו עצה נפלאה. אומר המדרש (דברים רבה ה): "אשר אנכי מצוך היום - לא תהא מביט בתורתי אלא כמי שיש לה יום אחד". אם תביט על מכלול החיים שלך, יקשה עליך לקיים את המצווה היום באותה התלהבות ורעננות שקיימת אותה אתמול.

כאן עלינו להבחין בעיוות נוסף שמחדיר היצר הרע דווקא לאלו שמצליחים לעשות זאת, ומתמקדים ביום הנוכחי - האחד והיחיד בחייהם. היצר אומר לאדם: מי יודע כמה תחייה? לכן, כדי שלא תישאר ללא הנאות, תהנה עכשיו ממנועמי העולם, "אָכּוּל וְשָׁתוּ כִּי מָחָר נָמוּת" (ישעיהו כב, ...ג)

כוח ההרגל משפיע על האדם. אך אם לא תביט על החיים כמכלול, אלא תתייחס אך ורק אל היום הזה, הספציפי, כאילו זהו היום היחיד שלך עלי אדמות, ותחשוב בליבך כי זהו היום היחיד שבו נצטוו על המצווה המסויימת שאתה אמור לקיים כעת - מובטח לך שתקיימה כ"דיוטגמא חדשה", כאילו היום קיבלת את המצווה בהר סיני, וכאילו זו ההזדמנות היחידה שלך לקיים אותה.

הרי לנו שני ניגודים, שמרחק אדיר ביניהם, מן הקצה אל הקצה. מחד גיסא - יש רק את היום לעבוד את ה', ומאידך גיסא - אם יש רק יום אחד אז עלי להשיג בו את כל ההנאות הגשמיות כי מחר נמות.

כך הופך האדם את חייו ממכלול אחד של שנות חיים, לאוסף פרטני של ימים - יום ועוד יום ועוד יום.

שני הניגודים הללו קיימים בעולם. יש אנשים שמנצלים כל רגע של חיים למצוות, ויש אנשים שמנצלים כל רגע של חיים כדי למצות את העולם הזה...

גם מחר תזכור שיש לך רק את היום ותקיים - "היום אם בקלו תִּשְׁמָעוּ" (תהלים צה, ז) וכך תזכה לבחור שוב ושוב בחיים!

והקב"ה מתבונן באותו אדם שעומד איתן בניסיון ונלחם מול יצרו הרע, ואומר לו: אני אוהב אותך, ואני איתך כל הזמן.

הכוחות שבך

קרייזוירט זצ"ל, שכהן כאב"ד בקהילת קודש אנטורפן שבבלגיה.

[מֵרֵן רַבֵּנוּ עוֹבְדִיָּה יוֹסֵף זצ"ל, הִיָּה רִגִּיל לַכְּנוּתוֹ בְּתוֹאֵר "הַגֵּאוֹן הָאֲמִיטִי", וְזֹאת בְּשֵׁל יָדִיעָתוֹ וּבִקִּיאוּתוֹ הָעֲצוּמָה בְּתַלְמוּד הַבְּבִלִי וְהִירוּשָׁלַיִם. הוּא יָדַע אֶת כָּל הַש"ס בַּעַל פֶּה, וְלֹא רַק בִּידִיעָה בַּעֲלָמָא אֵלּא בַּעֲמֻקּוֹת גְּדוּלָּה. וּבִנְסוּף לְכָל זֶה, הִיָּה בַּעַל חֶסֶד גְּדוֹל, וְסִיּעַ רַבּוֹת לִיתוּמִים וְלֹאֲלֻמְנוֹת].

באחת מנסיעותיו לארצות הברית, נכנס רבי חיים להתפלל תפילת מנחה, ומרוב ענוותנותו נשאר לשמוע את דרשתו של רב בית הכנסת בין מנחה לערבית.

לאחר תפילת ערבית ניגש רבי חיים אל הרב, והתפלפל עימו על דבר שאמר בשיעור.

בְּנִים אַתֶּם לָהּ אֱלֹקֵיכֶם לֹא תִתְגַּדְּדוּ וְלֹא תִשְׁמְצוּ קִרְחָהּ בֵּין עֵינֵיכֶם לְמֵת (דברים יד, א).

שנינו במשנה באבות (ג, יד): "הוא היה אומר: חביב אדם שנברא בצלם. חיבה יתרה נודעת לו שנברא בצלם, שנאמר (בראשית ט, ו): 'כִּי בְּצֶלֶם אֱלֹקִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם'. חביבין ישראל שנקראו בנים למקום. חיבה יתרה נודעת להם שנקראו בנים למקום, שנאמר: 'בְּנִים אַתֶּם לָהּ אֱלֹקֵיכֶם' (דברים יד, א)".

מאחר וכבר אמר התנא: "חביב אדם שנברא בצלם", מדוע הוסיף ואמר: "חיבה יתרה נודעת לו שנברא בצלם?" כדי לבאר את הדברים נקדים מעשה שהיה עם הגאון הגדול רבי חיים

אחד נסעתי ברכבת, והתיישב לידי יהודי שאינני מכירו. הוא התחיל לשוחח איתי, ותוך כדי השיחה שאל לשמי ולשם אבי, וגם ביקש לדעת מאיזו עיר אני.

"לאחר שעניתי לו, סיפר לי בהתרגשות שאבי זצ"ל שהה עימו במחנות ההשמדה של הנאצים ימ"ש, ובעת שלקחוהו למשרפות השאיר לו צוואה, שאם יצליח להישאר בחיים יחפש את בנו, ויודיענו שהפקיד עבורו כחצי מיליון דולר בבנק מסוים.

"האיש ניצל, והשקיע מאמצים מרובים כדי למצוא את הבן, אך לא הצליח.

לאחר מכן פנה כל אחד לדרכו מתוך דבר הלכה.

לאחר שתים-עשרה שנה הזדמן רבי חיים שוב לאותו בית כנסת, ולפתע ניגש אליו עשיר גדול ודרש בשלומו, ושאל אם הרב זוכר אותו.

רבי חיים השיב שלא זכור לו שנפגש עימו מעולם, והלה אמר לו ששתים-עשרה שנה לפני כן התפלפל עימו בלימוד לאחר הדרשה.

"אני זוכר שהקשיתי קושיה", אמר רבי חיים, "אך הקשיתי אותה בפני הרב מגיד השיעור".

חיך אותו עשיר ואמר: "אני הוא מגיד השיעור, ומעשה שהיה כך היה: יום



"זמירות שבת"

המהודר

הוצאת "מוסדות אור החיים"

לפרטים:

050-4106056

בין השעות 11:00-14:30

אפשרות למשלוח ברחבי הארץ

הזמירון כולל בתוכו:

- ✦ קידוש לבנה ומועד
- ✦ שירי וזמרים וכל הסוגים
- ✦ לילי מלכות הפקולות
- ✦ שירי אמונה ומועד
- ✦ מנחת המזון וכל ברכות
- ✦ ספר הפקולות מנוגב
- ✦ וזר פוסטל ומועד

זהו הביאור בדברי התנא: "חביב אדם שנברא בצלם, חיבה יתרה נודעת לו שנברא בצלם".

יכול אדם לחיות שבעים ושמונים שנה, ולא להכיר בכך שנברא בצלם, לא לדעת את מהותו ולא להכיר את הכוחות האדירים הטמונים בו.

אך כאשר הוא נותן אל ליבו את העובדה שנברא בצלם, ועושה את כל מעשיו בהתאם לכך - יש כאן כבר סוג של חיבה אחרת, חיבה יתרה.

הקב"ה נותן לכל אדם ואדם כוחות גדולים, כישרונות וכישורים. לכל אדם יש פוטנציאל עצום, אך רבים אינם יודעים על כך מאומה, וניתן להגדירם כלשון הגמרא (סנהדרין כט ע"ב), "עכברא דשכיב אדינרי" - הם כמו עכבר השוכב על דינרי זהב, ואינו

"בעת שראה אותי ברכבת, הבחין מיד שאני דומה לאותו יהודי שהפקיד בידו את הצוואה, ושמח מאוד כשהתברר שאני אכן אותו בן.

"ניגשתי לבנק, ומסרתי את כל המסמכים הדרושים, ואז נוכחתי לראות שהסכום שהשאיר לי אבי הכפיל ושילש את עצמו, וכך ביום בהיר אחד נעשיתי גביר גדול".

נענה רבי חיים ואמר: "הינך חושב שכעת נעשית עשיר גדול, אך האמת היא שגם כשפגשתיך בפעם הראשונה היית עשיר, אלא שלא ידעת על כך. מאחר ולא ידעת על הכסף, לא היתה לך שום תועלת ממנו. עכשיו, שנודע לך הדבר, זהו סוג אחר של עשירות, שהרי אתה יכול לפעול ולנצל את הכסף למטרות חשובות".

לעילוי נשמת
אורי בן זיוה ז"ל

מודע כלל ועיקר לכך שאלו דינרי זהב, ואין לו שום תועלת מהם.

אדם שאינו מודע לכוחות וליכולות שטמן בו בורא עולם, כדי שיוכל באמצעותם למלא את תפקידו ולהשלים את יעודו בעולם - אינו יכול לנצל את הכוחות הגדולים שניתנו בו.

את הידיעה הזו יכול אדם לקבל רק בכוח לימוד התורה הקדושה, ולימוד היראה בספרי המוסר, כי רק הם נותנים לאדם את האפשרות לדעת את כוחות הנפש הטמונים בו, ולהבין עד היכן יכול הוא להגיע ולהעפיל.

ניצוץ ממשה רבנו

רֵאָה אֲנֹכִי נָתַן לְפָנֶיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וּקְלָלָה (דברים יא, כו).

בכל דור ודור מתגלה נשמת משה רבנו בכמה צדיקים.

הגמרא אומרת בכמה מקומות (שבת קא ע"ב, סוכה לט ע"א ועוד) שתלמידי החכמים היו קוראים זה לזה בשם משה - "משה, שפיר קאמרת", על אף שלא היה זה שמם המקורי, וזאת משום שנשמת משה מתחלקת בכל דור, ומלמדת את התורה לעם ישראל.

דא עקא, חלק זה חבוי עמוק, מכוסה בהרבה כיסויים, שהם החטאים המרחיקים את האדם מעל פני ה', ולא

כתב ה"אור החיים" הקדוש:

"ובדרך רמז ירמוז על פי דבריהם ז"ל (זוהר ח"ג דף רעג) שאמרו, שכל בני תורה יש להם ניצוץ ממשה, ואין צריך לומר הדור ההוא ששמעו מפיו, שהם חלק ממנו. והוא מזה שרמזו במאמר זה: 'ראה אנכי', פירוש - כאילו מדבר עם עצמו, ואומר לו 'אנכי', כי כל ישראל יתייחסו אליו, וכשהוא מדבר עימם כאילו מדבר עם עצמו".

יראת השמים היא דבר קטן, והלא לגבי כלל ישראל - שאליהם מופנה הצווי - הוא עניין גדול?

ועל פי הנ"ל מתורץ: חלק ממושה רבנו נמצא בתוכו של כל יהודי, ומאחר ולגבי משה רבנו יראת שמים היא דבר קטן - גם לגבי כל אחד היראה היא דבר קטן, בר השגה, שהרי חלק ממושה רבנו נמצא בתוכו.

תפקידנו בעולם הוא לגלות את זיוו והדרו של משה רבינו - רעיא מהימנא - החבוי בתוכנו!

כל אחד מצליח לזהותו, עד כדי שהוא נשכח מליבם של רבים.

בזה פרשנו בס"ד את מה שדרשו רבותינו (ברכות לג ע"ב) על הפסוק (דברים י, יב): "וַעֲתָה יִשְׂרָאֵל מָה ה' אֱלֹהֶיךָ שֶׁאֵל יַעֲמֶמְךָ כִּי אִם לִירְאָה אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ", "אטו יראת שמים מילתא זותרתא היא? אין [כן], לגבי משה מילתא זותרתא היא".

ולכאורה עדיין קשה, הרי משה רבנו אינו מדבר רק אל עצמו אלא לכל כלל ישראל, ומה שייך לתרץ שלגבי משה



השיעור השבועי

של מרן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

ימי שלישי
שיעור מוסר

ימי חמישי
ביאורים נפלאים על פרשת השבוע

בשעה 21:00 בהיכל הישיבה רח' עזרא 1 ירושלים

orhachaim.co.il

ניתן גם לשמוע את השיעור בטלפון: 02-6400000 שלוחה 9



הברכה בממון

לנסוע במהירות גדולה יותר. ישב וחשב, מה מכביד על העגלה וגורם לה להאט את הקצב?

המושבים - נחוצים לצורך הסעת נוסעים, קרקעית העגלה - מוכרחה להיות, דפנות העגלה - איך אפשר בלעדיהן?

והינה עלתה בדעתו התשובה: גלגלי העגלה הכבדים!

בעבר יצא לו להרים גלגל אחד, ומשקלו היה אדיר.... אין ספק שהגלגלים הם המכבידים ביותר! מייד עמד ופרק את העגלה מגלגליה...

רק כאשר ניסה להתחיל לנסוע הבחין בטעותו - ללא גלגלים לא

נתון תתן לו ולא ירע לְבָכָךָ בְּתַתָּךְ לוֹ כִּי בְּגִלְלֵי הַדִּבָּר הַזֶּה יִבְרַכְךָ ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל מַעֲשֶׂה וּבְכָל מַשְׁלַח יָדְךָ (דברים טו, י).

ישנם אנשים הנותנים צדקה, אולם מתעצבים אל ליבם - 'חבל... הפסדנו כסף...' התורה הקדושה מצווה אותנו שלא לעשות כן - "ולא ירע לבבך בתתך לו", ומדוע? - "כי בגלל הדבר הזה יברכך ה' אלוֹקֶיךָ..." - הצדקה מביאה לברכה בכסף.

אמרו רבותינו (שבת קנא ע"ב) אל תקרי בגלל אלא בגלגל, כלומר: הצדקה היא הגלגל המניע את כל הרווח וההצלחה של האדם!



מעשה בעגלון שרצה לגרום לעגלתו



שהתחייב... ואינו מבין, כי הצדקות הללו הן למעשה הגלגלים שמניעים אותו ונותנים לו את המשכורת שיש לו, ואם רוצה הוא לצמצם בהוצאות, עליו למעט בהנאותיו ולהרבות עוד יותר בצדקות ובחסדים, ובכך תרווח פרנסתו.

נתינת צדקה עומדת לאדם לכפר עוונותיו, כמו שנאמר: "וַיִּחַטְּאֻךְ בְּצִדְקָה פָּרַק" (דניאל ד, כד), "בְּחֶסֶד וְאֱמֶת יִכָּפֵר עֲוֹן" (משלי טז, 1), "חסד" זו גמילות חסדים (ברכות ה"ב), ו"אמת" זו תורה, שנאמר: "אֱמֶת קִנְיָה וְאֵל תִּמְכֹּר" (משלי כג, כג).

יכולה העגלה לנסוע... הגלגלים הם אלו שמניעים את העגלה!

והנמשל - מוכר מחיי היומיום -

אדם מקבל משכורת, מפריש ממנה מעשרות לצדקה, ומרגיש צמצום ודוחק בפרנסתו ומתקשה לסיים את החודש.

הוא מתחיל לעשות חשבונות ולחפש באילו הוצאות אפשר לצמצם, ומה אפשר להוריד כדי שיוכל לחיות ברווח.

לבסוף הוא מגיע למסקנה, שהצדקות הן סיבת הצמצום, ולפיכך הוא מוריד מן הצדקות



המרכז העולמי לתודעה יהודית מוסדות אור החיים

ע"ש הקדוש רבנו חיים בן עטר זצוק"ל - בראשות הרה"ג ראובן אלבז שליט"א



למעלה מ-
10,555,000
שעות של לימוד תורה
בשנה!



להקדשת יום לימוד תורה
הנלמד ע"י מאות אברכים ובחורים
02-5000455

ניתן להקדיש את הלימוד לעילוי נשמה, לרפואה, לזיווג, להצלחה וכו'

רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים טל: 02 - 5000455 פקס: 02 - 5000502 orhachaim.org

לחסויות, להפצה, להנצחות
ולקבלת העלון

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: 02-5000455
נא לציין "עבור חוברת האור לחיים"

החוברת הודפסה על ידי התורמים והמסייעים הי"ו

לרפואת והצלחת: מיכל בת אסתר הי"ו, נטע בת ג'הנה הי"ו,

רמי בן חוה הי"ו, רמי בן אסתר הי"ו, תקוה בת רחל רוקאס הי"ו,

ראובן בן יעריה הי"ו, זכריה בן ציונה טנג'י הי"ו,

דוד וראובן בני שרית הי"ו, אילה בת שושנה הי"ו, ישראל בן רימה הי"ו,

מאיר מאור בן חיה רבקה הי"ו, ליאת בת בלה סעדה הי"ו

ולעילוי נשמות: ר' דוד בן איה ז"ל, מרים בת זארה ז"ל,

מזל בת מרים ז"ל, אליעזר בן רגינה ז"ל, ר' יהודה בן עישה ז"ל, גרשון חי בן רחל ז"ל,

רחל רוחאם ז"ל, אלה בת נרקיס ז"ל, תמר בת רגינה ז"ל, עופר בן ציונה ז"ל,

רחל בת נג'מה מוכנה ז"ל, לאה בת פנינה ז"ל, חיים בן חביבה ז"ל,

מרדכי צבי בן רגינה ז"ל, ר' גאל בן מלכה ז"ל, יעקב בן ברטה ז"ל,

יהונתן בן מרים ז"ל, יוסף בן ציונה ז"ל, ר' יצחק בן נעמה ז"ל, תנצבה